

2.6 LODDE I BARENTSHAVET I 2010

2.6.1 FISKET I 2009

Tabell 1 gir en oversikt over kvoter, oppfisket kvantum og førstehandsverdi i 2009 fordelt på de ulike fartøygruppene i fisket etter lodde i Barentshavet i 2009.

Tabell 1: Fangst og førstehandsverdi i fisket etter lodde i Barentshavet i 2009

Fartøygrupper	Kvote (tonn)	Ant. fartøy	Fangst (tonn)	Andel fangst (tonn)	Rest (tonn)	Utnyttelse	Verdi (1000 kr)
Ringnotfartøy	161 352	80	161 128	69,3 %	224	99,9 %	281 119
Trålere	26 892	23	27 116	11,7 %	-224	100,8 %	38 592
Kystfartøy	35 856	58	35 917	15,4 %	-61	100,2 %	41 989
Kartlegging av åpningsdato	2 000	2	2 001	0,9 %	-1	100,1 %	4 135
Forskning og undervisning	6 900	8	6 407	2,8 %	493	92,9 %	10 084
Totalt	233 000		232 569	100,0 %	431	99,8 %	375 919

Kilde: Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 25. mai 2010

2.6.2 KVOTESITUASJONEN I 2010

Under den 38. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble Norge og Russland enige om å åpne for fiske etter lodde i Barentshavet i 2010 med en TAC på 360 000 tonn. Det var enighet om å trekke fra 10 000 tonn til forsknings- og forvaltningsformål før fordeling. I henhold til etablerte fordelingsnøkler fikk Norge 210 000 tonn (60 %), mens Russland fikk 140 000 tonn lodde (40 %).

Norge og Russland ble videre enige om å overføre 30 000 tonn lodde fra den russiske kvoten i bytte mot 10 000 tonn norsk vårgytende sild. I tillegg kommer 5 000 tonn til forsknings- og forvaltningsformål.

Fiskeri- og kystdepartementet besluttet i desember 2009 at kvotebyttet med Russland, som innebar en overføring av 30 000 tonn lodde fra den russiske kvoten i bytte mot 10 000 tonn norsk vårgytende sild, skulle gjennomføres på gruppenivå utelukkende for ringnot- og trålgruppen. Kystgruppen skulle ikke berøres av transaksjonen.

Kvantumet til kartleggings- og prøvefiske ble fratrukket opprinnelig norsk kvote på 210 000 tonn før fordeling. Den opprinnelig norske kvoten på 210 000, etter fratrukk av kvantum til kartleggings- og prøvefiske, ble fordelt i samsvar med Norges Fiskarlag sitt landsmøtevedtak 6/07, dvs. 72 % til ringnotgruppen, 12 % til trålgruppen og 16 % til kystgruppen.

Tilleggskvoten på 30 000 tonn lodde ble fordelt mellom ringnot- og trålgruppen etter samme forhold mellom disse to gruppene som ved fordelingen mellom gruppene i henhold til Norges Fiskarlags sitt landsmøtevedtak 6/07 vedrørende norsk vårgytende sild.

Tabell 2: Fordeling av 30 000 tonn lodde på ringnot- og trålgruppens kvote

Fartøygrupper	Andel ihht. 6/07	Forholdstall	Tilleggskvote (tonn)
Ringnot	52,2 %	82,59 %	24 777
Trål	11,0 %	17,41 %	5 223
Kyst	36,8 %	-	-
Totalt	100,0 %	100,00 %	30 000

Fordelingen på gruppenivå er vist i tabell 3.

Tabell 3: Fordeling av gruppekvote i fisket etter lodde i Barentshavet i 2010

Fartøygrupper	Andel	Kvote	Tilleggskvote	Ny kvote
	%	Tonn	Tonn	Tonn
Ringnot	72,0	149 760	24 777	174 537
Trål	12,0	24 960	5 223	30 183
Kyst	16,0	33 280	-	33 280
Sum	100,0	208 000	30 000	238 000

Tabell 4: Norsk kvote og fangst fordelt på grupper i 2010

Fartøygrupper	Gruppekvote (tonn)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Konsesjonspliktige ringnotfartøy	174 537	175 362	- 825
Trålere	30 183	30 006	177
Kystfartøy ¹	33 280	33 806	- 536
Kartlegging av åpningsdato	2 000	2 003	- 3
Forskning og undervisning	5 000	5 242	- 242
Totalt	245 000	246 430	- 1 430

Kilde: Norges Sildesalgslag per 25. mai 2010/Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister per 25. mai 2010.

Per 25. mai 2010 har Norge i følge Norges Sildesalgslag fisket totalt 246 430 tonn lodde i Barentshavet i 2010. Av disse har ringnotgruppen fisket 175 362 tonn lodde, trålgruppen 30 006 tonn lodde og kystgruppen 33 806 tonn lodde. Norsk kvote ble overfisket med totalt 1 430 tonn.

2.6.3 ÅPNING AV FISKET

Det ble besluttet at endelig åpningsdato for loddefisket skulle fastsettes når kartleggings- og prøvefiske viste at den voksne lodda hadde skilt seg fra umoden lodde og at det ikke var fare for innblanding av uønsket bifangst. Fiskeridirektoratet sendte den 18. desember 2009 ut melding hvor det ble søkt om to ringnotfartøy til prøvefiske. Søknadsfrist ble satt til 5. januar 2010 og det ble trukket ut to fartøy ved loddrekning. Hvert av fartøyene fikk tildelt en kvote på 1 000 tonn lodde for å delta i kartleggings- og prøvefiske.

Det ble utarbeidet retningslinjer for kartleggings- og prøvefisket og fartøyene hadde observatør fra Fiskeridirektoratet om bord. Letingen startet 18. januar og ble avsluttet 2. februar uten at det var funnet lodde. Det ble likevel den 2. februar åpnet for loddefiske i området sør for 74°N og vest for 30°Ø, med unntak av fiskerivernsonen ved Svalbard. Fartøy med inspektør om bord fikk fra 3. februar også anledning til å gå øst for 30°V. Fra 12. februar ble det med visse begrensninger også åpnet for fiske øst for 30°V. Overvåkingstjenesten fulgte fisket og åpnet og stengte områder der det var for stor innblanding av bifangst for fartøy uten inspektør om bord.

2.6.4 UTVIKLINGEN I FISKET I 2010

For å kunne delta i loddefisket måtte fartøy i trål- og kystgruppen være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 11. januar 2009. Fristen ble senere utsatt til 21. januar. 24 trålfartøy og 134 kystfartøy meldte seg på til å delta i loddefisket i 2010.

Kvotefaktoren for ringnotfartøy ble fra starten av året fastsatt til 4,15, da ble det tatt høyde for et gjennomsnittlig overfiske per fartøy på ca. 12 tonn.

Kvotefaktoren for trålfartøyene ble fastsatt til 2,87, der man tok høyde for et gjennomsnittlig overfiske per fartøy på ca. 17 tonn. På grunn av at et av de påmeldte fartøyene ikke deltok i loddefisket var det nødvendig å øke faktoren til 2,97 den 19. mars 2010.

Kystgruppen ble regulert med like maksimalkvoter. Maksimalkvoten ble fastsatt til 370 tonn, noe som innebar en overregulering på 49 %, dvs. 16 300 tonn. Man tok da som utgangspunkt at 90 av 134 påmeldte fartøy ville delta i loddefisket i 2010.

Fisket ble åpnet 2. februar, første fangst ble innmeldt 4. februar.

Fiskeridirektoratet sendte 5. mars ut melding om siste frist for utseiling i loddefisket for fartøy i kystgruppen, der siste frist for utseiling ble satt til 10. mars 2010 klokken 24.00. Fartøyene måtte sende melding om utseiling til Norges Sildesalgslag. Fartøy som siste utseilingsdato ikke allerede hadde fisket og levert lodde, måtte ha avsluttet annet fiske, eventuelt landet annen fangst og være på feltet eller ha kurs mot feltet siste utseilingsdato. Fartøyet måtte i tillegg være utrustet for loddefisket. 78 kystfartøy meldte utseiling innen fristen.

På bakgrunn av antall fartøy som hadde meldt utseiling fant Fiskeridirektoratet det forsvarlig å justere kvotene til kystgruppen. 11. mars ble maksimalkvoten til kystgruppen justert til 470 tonn, noe som betød en overregulering på ca. 10 % i forhold til utseilte fartøy. Det var ikke behov for å justere kvoten flere ganger.

Torsdag 25. mars hadde kystgruppen fisket opp gruppekvoten sin, fisket ble derfor stoppet kl. 20.00 med siste frist for innmelding kl. 22.00.

Siste fangst av lodde i Barentshavet ble innmeldt 7. april 2010.

2.6.5 OMSETNINGSMESSIG REGULERING

Norges Sildesalgslag fastsatte et eget utbudsreglement for lodde i Barentshavet med virkning fra 12. februar. Dette reglementet regulerte minimumsutbudsområdet for loddefangstene. Dersom fangsten var mindre eller lik 300 tonn, var utbudsområdet fra Senjahopen/Sommerøy til Honningsvåg. Dersom fangsten var over 300 tonn, var utbudsområdet fra Træna til Honningsvåg. Den 23. februar ble det behov for ytterligere regulering, da fastsatte Norges Sildesalgslag utseilings-/tørnregulering for levering på strekningen Træna og nordover. Det ble fastsatt en turkvote på 800 tonn for fartøy som ønsket å levere i dette området.

Tirsdag 2. mars annonserte FHL kjøpestopp på lodde til konsum. FHL ønsket en oppmykning i tørnreguleringsbestemmelsene. De ønsket at fartøy som gikk utenom tørn skulle kunne levere i reguleringsområdet dersom det oppsto en situasjon med udekket råstoffbehov i området. Norges Sildesalgslag og FHL kom fort til en felles forståelse uten at det fikk noen betydning for avviklingen av fisket. Kjøpestoppen ble opphevet 3. mars (Kilde: Norges Sildesalgslag).

2.6.6 OVERVÅKNING

Overvåkningstjenesten hadde i 2010 hjemmel i reguleringsforskriften til å stenge og åpne områder ved fare for neddreping eller dersom fangstene inneholdt for mye bifangst.

Loddefisket ble åpnet 2. februar i området sør for 74°N og vest for 30°Ø, med unntak av fiskevernsonen ved Svalbard. Fartøy som for egen regning ønsket å lete etter lodde i Norges økonomiske sone (NØS) øst for 30°Ø, kunne melde seg til Overvåkingstjenesten. Fartøyene måtte da ha inspektør fra Fiskeridirektoratet om bord. 3. februar 2010 ble det sendt en presisering om at åpningen også gjaldt russisk sone, under forutsetning om at fartøy hadde inspektør om bord.

12. februar ble området for fiske etter lodde utvidet til å gjelde sør for 74°N begrenset i øst av følgende:

1. Nord 74 grader 00 minutter. Øst 33 grader 00 minutter.,
2. Nord 71 grader 30 minutter. Øst 33 grader 00 minutter.
3. Nord 71 grader 00 minutter. Øst 30 grader 00 minutter.
4. Videre langs øst 30 grader 00 minutter til land."

Fartøy med inspektør om bord kunne fiske lodde øst for dette området.

Kystvakta opprettet 22. februar et henstillingsområde nord for Nordkapp, på bakgrunn av for stor bifangst av torsk.

4. mars ble det åpnet for fiske etter lodde i området sør for 74°N med unntak av fiskevernsonen rundt Svalbard, begrenset av et område sørvest for en linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. Nord 70 grader 17,3 minutter. Øst 31 grader 03,8 minutter.,
2. Nord 70 grader 08,6 minutter. Øst 31 grader 35,4 minutter.

Området fra overnevnte linje og sørvestover, dvs. Varangerfjorden, var stengt for fiske etter lodde. Fartøy med inspektør kunne fiske lodde innenfor dette området.

Overvåkningstjenesten måtte 8. mars med øyeblikkelig virkning stenge et område begrenset av en linje trukket mellom følgende posisjoner:

1. Nord 71 grader 12,3 minutter. Øst 27 grader 30 minutter.
2. Nord 71 grader 40 minutter. Øst 27 grader 30 minutter.
3. Nord 71 grader 40 minutter. Øst 26 grader 00 minutter.
4. Nord 71 grader 48 minutter. Øst 24 grader 28 minutter.
5. Nord 71 grader 11,4 minutter. Øst 23 grader 39,6 minutter.
6. Nord 71 grader 06,7 minutter. Øst 23 grader 39,6 minutter.

Og videre langs 4 nautiske mils grensen av grunnlinjen til posisjon 1. Det ble samtidig stengt for all fiske etter lodde innenfor 4 nautiske mil. Fartøy med inspektør om bord kunne fiske lodde innenfor disse områdene. Begrunnelsen for denne stengingen var for stor innblanding av torsk. Fangstene i området varierte fra 10 til 520 tonn per kast. Innblanding av torsk i fangstene varierte med 0 til 4225 kg per 100 tonn lodde. Gjennomsnittlig innblanding av torsk var 664 kg per 100 tonn lodde.

Etter stengingen observerte inspektører fra Overvåkningstjenesten at fartøy som var innenfor 4-milen unnlot å sette bruk når det ble registrert annen fisk. Dette for å unngå å registrere bifangst, slik at området hurtig kunne åpnes igjen.

25. mars åpnet Overvåkningstjenesten et område fra Slettnes til Kjølnes, innenfor 4 nautiske mil. Etter dette var det i området fra Slettnes til Kjølnes, tillatt å fiske lodde innenfor 4 nautiske mil avgrenset i vest og øst mellom følgende posisjoner:

Vest:

- 1 Nord 71 grader 05,3 minutter. Øst 28 grader 13,5 minutter.
- 2 Nord 71 grader 09,6 minutter. Øst 28 grader 17,3 minutter.

Øst:

- 1 Nord 70 grader 51,1 minutter. Øst 29 grader 14,2 minutter.
- 2 Nord 70 grader 54,6 minutter. Øst 29 grader 20,9 minutter.

Overvåkningstjenesten hadde kontrollører med 30 fartøy (ringnot, kystnot og trål) i 232 døgn. Det ble foretatt 160 kontroller på loddefeltet. Det ble meldt om store loddefangster og det ble rapportert om notsprenginger.

Innsatsen fra Overvåkningstjenesten og Kystvakten forhindret utilsiktet bifangst under loddefisket. Kystvakta var en viktig bidragsyter til at fisket kunne foregå under ordnede former.